

Gemeenteraad

Voorstel

28 juni 2022

Transitieplan Toeristische Informatievoorziening Westerveld - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van de toeristische informatievoorziening in de gemeente Westerveld. Hiervan is eind november 2021 een rapport opgeleverd. Vervolgens is samen met de Stichting Toeristische Promotie Westerveld (STPW), ondernemers en andere betrokkenen onderzocht hoe de transitie van de toeristische informatievoorziening in Westerveld het beste vorm kan krijgen. In overleg met het zittende bestuur is overeengekomen dat dit aan het nieuwe bestuur is. Er wordt nu zo snel als mogelijk een nieuw bestuur gevormd, waarin ondernemers vertegenwoordigd zijn, die de transitie opdracht gaat uitvoeren.

Hierbij is de opdracht om de professionaliteit van de (bestaande) TIP's te vergroten, waarbij de visie op de toeristische informatievoorziening het kader is. Om dit vorm te geven is extra menskracht nodig en budget voor professionalisering.

De gemeente heeft een subsidierelatie met de Stichting Toeristische Promotie Westerveld (STPW). Deze afspraken zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (2017 - 2021). Deze overeenkomst is in december 2021 beëindigd. Omdat het onderzoek naar de toeristische informatievoorziening nog niet gereed was, lopen de huidige financiële afspraken nog door. Het streven is om in maart 2022 een nieuw 'interim bestuur' te vormen, waarmee een nieuwe overeenkomst voor een periode t/m 2023 wordt aangegaan.

Om de transitie succesvol te laten verlopen heeft het nieuwe bestuur extra personele ondersteuning nodig. Het college wordt voorgesteld om de subsidiebijdrage voor de Stichting Toeristische Promotie in 2022 en 2023 met € 40.000,- te verhogen. Het voorstel is om de raad hierover te informeren en via de voorjaarsrapportage € 40.000,- beschikbaar te stellen (voor de jaren 2022 en 2023).

Besluit

Besluitpunt 1

Kennis te nemen van het onderzoek en transitieplan.

Besluitpunt 2

In beginsel akkoord gaan om een opdracht te verstrekken aan de Stichting Toeristische Promotie Westerveld om uitvoering te geven aan het transitieplan.

Besluitpunt 3

Bij de behandeling van de voorjaarsrapportage te besluiten over de verhoging van de subsidiebijdrage van € 40.000,- aan de Stichting Toeristische Promotie voor het jaar 2022 en 2023 om uitvoering te geven aan het transitieplan.

Motivering

Aanleiding en context

Het bestuur van de Stichting Toeristische Promotie Westerveld (STPW) heeft de gemeente in een gesprek laten weten dat ze om verschillende redenen willen stoppen met het bestuur. Het bestuur had moeite om aansluiting te krijgen met de ondernemers en door stijgende exploitatielasten van de gebouwen stond de begroting onder druk. Om het bestuur hierbij te ondersteunen is besloten een extern onderzoek uit te voeren naar de toeristische informatievoorziening in de gemeente Westerveld. Hiervoor is een externe adviseur aangesteld. Samen met stakeholders uit het toeristisch/recreatieve veld is dit onderzoek uitgevoerd. Doel van het onderzoek is te komen tot inzicht en vaststelling of de STPW de rol kan vervullen om in Westerveld tot een toekomstbestendige toeristische informatievoorziening te komen.

Om de verbinding met de ondernemers te herstellen is het aan te bevelen om de vrij gekomen posities in het bestuur te bezetten met toeristisch/recreatieve ondernemers uit de gemeente Westerveld. Verder is het wenselijk om de organisatie te professionaliseren. Daarbij is het belangrijk om naast de vrijwilligerscoördinator, een operationeel leidinggevende en een backoffice medewerker aan te stellen. Dit ter ondersteuning van het bestuur.

Er is een plan opgesteld om de transitie vorm te geven, waarbij de gast centraal staat. Verder bestaat de overtuiging dat het combineren van de toeristische informatie en de regiopromotie op de schaal van Zuidwest Drenthe een groter effect zal hebben, waardoor een efficiëntere inzet van middelen en een betere aansluiting op de behoeften en beleving van de gast gerealiseerd kan worden. Deze samenwerking, zal in het kader van het Leader Zuidwest Drenthe project, verder onderzocht worden. De verwachting is dat we medio volgend jaar hier meer zicht op hebben. In de tussentijd moet er gewerkt worden aan het versterken van de back office functie van de toeristische informatievoorziening om deze goed aan te laten sluiten op de regiopromotie van Zuidwest Drenthe. Uit de gesprekken met ondernemers is gebleken dat de wens is om eerst op Westervelds niveau de zaak op orde te krijgen en op later moment op te schalen. Het oude bestuur gaat aan de hand van een bestuursprofiel op zoek naar nieuwe bestuursleden.

Om de transitie opdracht en professionalisering vorm te geven is naast de bestaande jaarlijkse subsidiebijdrage van € 60.000,-- een budget van € 40.000,-- extra nodig om het bestuur bij deze opdracht te ondersteunen.

Leader Zuidwest Drenthe: Marketingagenda 2022-2023 'Samen kom je verder'. Eén van de doelstellingen uit dit programma is om in Zuidwest verband te kijken naar een structurele samenwerking op het gebied van de informatievoorziening en regio-promotie. Om dit goed te onderzoeken en ook met de participerende buurgemeenten af te stemmen is een periode van twee jaar nodig. Dat is ook de reden dat we voor 2022 en 2023 een budget van € 40.000,-- willen aanvragen om eerst de transitie, zoals die is voorgesteld in het onderzoek vorm te geven. Hiervoor is professionele ondersteuning nodig. Het bestuur kan dit niet op eigen kracht, omdat hiervoor de tijd en expertise ontbreekt. Op dit moment is niet te voorzien hoe de samenwerking in Zuidwest Drenthe gaat verlopen. Eén en ander is ook afhankelijk van de prioriteiten die in de gemeenten worden gesteld. De gemeente Westerveld is een belangrijke toeristische gemeente. De belangen zijn hier groot om de informatievoorziening en afstemming met ondernemers goed op orde te krijgen/hebben.

Beoogd resultaat

Om uitvoering te geven aan het transitieplan voor 2022 en 2023 een extra subsidiebijdrage van € 40.000,00 per jaar aan de STPW te verlenen, waardoor de STPW professionele krachten kan inhuren om het bestuur bij de uitvoering te ondersteunen.

Een uitvoeringsovereenkomst met het nieuwe bestuur van de STPW aan te gaan, voor een periode maart 2022 t/m eind december 2023.

Argumentatie

Er zijn vier kantoren in Diever - toegangspoort naar het Nationaal Park Drents Friese Wold, in Dwingeloo gekoppeld aan de Open Science Hub, in Frederiksoord als onderdeel van het museum de Proefkolonie en in Havelte bij de toegangspoort Holtingerveld.

In het transitieplan staat beschreven dat er zo mogelijk slimmere combinaties zijn te leggen met bijvoorbeeld horeca/educatie, waardoor de exploitatielasten die nu zwaar drukken op de exploitatie van de Stichting Toeristische Promotie Westerveld, verminderd kunnen worden. Het huidige bestuur wil de taken goed overdragen en is bezig met de verkoop van het pand in Diever. Door verkoop van onroerend goed, in bezit van STPW, kan investeringsruimte worden verkregen.

Uit de jaarrekening van de STPW 2020 is gebleken dat er nog € 28.000,- is gereserveerd voor professionalisering van de organisatie. Dit budget is niet toereikend om een professionele kracht in te kunnen huren. Toerisme is een belangrijke economische sector voor de gemeente Westerveld. Jaarlijks brengen tal van bezoekers, zowel dag- als verblijfstoeristen, een bezoek aan de gemeente. Om de gasten te inspireren en te verleiden om de gemeente en regio te verkennen is een goede toeristische informatievoorziening essentieel. Dit vraagt om een multi- kanaal benadering (online- en offline) Het nieuwe bestuur, grotendeels bestaand uit ondernemers, heeft professionele ondersteuning nodig om hieraan uitvoering te geven. De centrale organisatie coördineert, faciliteert, verbindt en stuurt aan. Met een tijdelijk directeur/bestuurder en een parttime medewerker voor de backoffice taken. De toeristische informatievoorziening moet gericht zijn op het inspireren en informeren van bezoekers en uiteindelijk tot conversie leiden (langere bezoekduur, frequenter bezoek, hogere gemiddelde besteding en daarmee uiteindelijk meer omzet en werkgelegenheid). Om aansluiting te houden met de markt, is meer samenwerking en verbinding nodig om zo de effectiviteit te vergroten. Het advies is om de mogelijkheden voor samenwerking in Zuidwest Drenthe verband te onderzoeken. Ondernemers hebben aangegeven eerst de organisatie in Westerveld op orde te krijgen. Om die reden wordt een overeenkomst aangegaan voor periode t/m 2023, met de intentie deze telkens met vier jaar te verlengen.

Ondernemers hebben een belangrijke taak in het vervullen van het gastheerschap richting onze gasten (storytelling, doorverwijzing etc.). Ze moeten goed op de hoogte zijn van (nieuwe) ontwikkelingen in de sector. De toeristisch/recreatieve sector is een 'groeit' sector en belangrijk voor de economie in onze gemeente. Eén op de vijf banen in de gemeente is direct of indirect gekoppeld aan de vrijetijdseconomie. In Westerveld hebben we jaarlijks ca. 1,2 miljoen overnachtingen. In 2021 is de sector, door de Covid-19 pandemie, hard geraakt. De sector is nu sterk afhankelijk van het binnenlands toerisme. Dichtbij bestemmingen hebben hiervan geprofiteerd, met name de campings, bungalowparken en B & B accommodaties.

Uit de aanbevelingen, opgenomen in de Dashboard Impact Toerisme, blijkt dat er kansen liggen om de werkgelegenheid te stimuleren, o.a. door een jaarrond toeristisch aanbod in onze gemeente te faciliteren. Hierbij speelt de gastvrijheidssector, maar ook de culturele sector een belangrijke rol. De uitdaging is om goede onderlinge verbindingen en afspraken te maken en de 'zichtbaarheid' van de toeristische informatievoorziening richting gast en ondernemer te vergroten.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

De Tourist Info kantoren vervullen ook een maatschappelijke functie. Er zijn tal van vrijwilligers actief. Deze vrijwilligers moeten goed opgeleid zijn. Ze kunnen het 'verschil' maken met hun verhalen uit de streek en gasten verwijzen naar mooie plekken/routes en bezienswaardigheden in de gemeente. Ook kunnen ze een rol spelen bij het op orde houden van de toeristische informatie bij (toeristische) bedrijven.

Kanttekening en risico's

Het is steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden voor maatschappelijke (bestuurs) taken. Om goede feeling te houden met de 'markt' is het belangrijk dat ondernemers hierbij een prominente rol vervullen. Omdat ze primair een eigen bedrijf moeten runnen is professionele ondersteuning van het bestuur van belang. Zonder deze professionele ondersteuning bestaat er een risico dat door tijdgebrek de motivatie om te besturen gaat afnemen.

Toerisme is voor de gemeente Westerveld een belangrijke economische sector. Ontwikkelingen, zoals de Covid-pandemie, hebben een grote invloed op de resultaten in de sector. Het 'inkomend toerisme' is met name door de Covid pandemie enorm afgenomen. Door de hoge besmettingscijfers sloten

verschillende landen hun deuren voor toeristen. Veel toeristen zochten een bestemming dichtbij huis. In 2020 en 2021 hebben met name de campings en bungalows in Drenthe/Westerveld hiervan goed kunnen profiteren. Ook kwamen er volop dagtoeristen om te wandelen en fietsen. De horeca, groepenmarkt en daguitjes zijn door de pandemie zwaar getroffen en hebben aanzienlijk minder omzet gegenereerd.

Het is nog niet te voorspellen of de oorlog in Oekraïne effect heeft op het vakantiegedrag in 2022.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Na instemming van het college volgt er een afspraak met het nieuwe bestuur, waarin de voorwaarden van de dienstverleningsovereenkomst tot en met 31-12 -2023 worden doorgenomen en vastgelegd. Het nieuwe bestuur gaat uitvoering geven aan het transitieplan en dient hiervoor een jaarplan in voor 2022. T.a.v. de communicatie: het is aan het nieuwe bestuur om zich te presenteren.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Intern afstemming met financiën.

Extern: de resultaten van het onderzoek is gepresenteerd in het Toeristisch Platform Westerveld en aan alle betrokkenen. Alle partners hechten belang aan een goede toeristische informatievoorziening in de gemeente Westerveld, die afgestemd is op de verschillende doelgroepen.

Evaluatie

Jaarlijks volgt er een evaluatie met het bestuur van de STPW en verantwoordelijk portefeuillehouder.

Kosten, baten, dekking

Voornemen om bij de voorjaarsnota voor 2022 en 2023 een bedrag van € 40.000,- op te nemen voor professionalisering van de toeristische informatievoorziening en de gevraagde bijdrage te dekken uit de algemene rekeningresultaat.

In de zomer van 2023 bespreken of we of we de uitvoeringsovereenkomst kunnen omzetten naar een meerjarige afspraak. Dit zal dan opnieuw worden voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

Bijlagen

1. Rapportage Westerveld 231121-2.pdf
2. Transitie Westerveld 231221.pdf